

Obsah

Úvodem	7
1. Hudebněteoretické studie	9
1.1 Pohyb, čas a prostor v hudbě	11
1.1.1 Pohyb a čas.....	11
1.1.2 Prostorová dimenze hudby.....	13
1.1.3 Koncepce hudebního času.....	15
1.1.4 Hudební prostor?.....	18
1.2 Janáčkův názor o sčasování (rytmu).....	20
1.2.1. Janáček – hudební teoretik a jeho názory na čas v hudbě	20
1.2.2. Úloha působení času při spojování akordů	23
1.2.3. Vlastní nauka o sčasování (Sčasovky zničí, čítací, scelovací a pojetí taktu, rytmu a metra. Tempo a útvarnost)	25
1.2.4 Význam Janáčkovy sčasovací teorie a jeho uvažování o čase v hudbě	34
1.3 Zdeněk Blažek jako hudební teoretik.....	36
Příloha	41
1.4 K Blažkovu pojetí dvojsměrné alterace	43
2. Studie s janáčkovskou problematikou	49
2.1 Janáčкова Balada blanická. O díle a době jeho vzniku.....	51
2.2 Strukturální a sémantická analýza Janáčkovy Balady blanické.....	56
2.2.1 Úvod – Metodologická východiska a dřívější analýzy skladby	56
2.2.2 Strukturální analýza – Charakter znakové prezentace	59
2.2.3 Pokus o sémantickou analýzu hudební struktury. Znakové reprezentace – významy jednotlivých znaků a sémantémů	65
2.2.4 Závěr	73
2.3 Kritické vydání partitury Janáčkovy Balady blanické	75
Několik poznámek k hudebně filologické problematice.....	75
2.4 „Janáčkův případ“ a role některých Janáčkových žáků v něm.....	86
2.5 Analytické sondy do časové artikulace hudby Janáčkových děl	92
Úvod k operě Z mrtvého domu a sboru Potulný šílenec.....	92
2.6 Vztah hudby a slova v Janáčkově operní prvotině Šárka	115
Analytické sondy do začátku 1. jednání opery.....	115
2.7 Enharmonické záměny v kritickém vydání Janáčkových Hradčanských písniček	125

3. Statě s hudebněregionalistickou tematikou	131
3.1 Od vlastivědy k vlastní vědě	133
<i>O historii a současnosti hudebně regionalistického bádání, zvl. na Moravě a ve Slezsku.....</i>	<i>133</i>
3.2 Ostravská léta německého skladatele, dirigenta a hudebního pedagoga Antona Aicha (1913–1945).....	142
<i>Skladby Antona Aicha (výběr):</i>	<i>147</i>
3.3 Skladatel Jan Vičar a analýza jeho folklorního triptychu pro smíšený sbor na české, moravské a slezské lidové texty <i>Široko daleko</i>	149
3.4 Osobnost sbormistra a hudebního pedagoga Jana Šoupala	159
3.5 Miloš Konvalinka – portrét dirigenta, skladatele a rozhlasového pracovníka.....	169
<i>Příloha</i>	<i>174</i>
3.6 Vlivy Helfertových žáků na poválečnou ostravskou hudební vědu ..	177
Místo závěru ediční poznámka.....	184
Summary	188
Seznam literatury	190
Jmenný rejstřík	194